

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 49

Oslo, den 7. desember 1939

51. årg.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarb.: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5, I, er åpen mandag, tirsdag og fredag 9.30—3. Torsdag 9.30—7. Lørdag 9.30—1. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHold: «Jeg er den uplettede undfangelse.» — Roma har talt. — † Pastor F. F. Maurer. — Takk. — Hoitidsdag i Drammen. — Bokanmeldelser. — Herhjemme. — Ungdoms yrke — Kirkens styrke.

„Jeg er den uplettede undfangelse.“

Av A. J. Lutz, O. P.

(Av «Lourdes og dets mirakler».)

«Jeg er den uplettede undfangelse.» Disse ord er ekte og rent evangelium. Er ikke evangeliet det glade budskap om Guds rike og Jesu seier over synden, ved sin offerdød på korset? I jomfru Maria ser vi klarere enn ellers Frelsens herlige virkning. Offerdøden er ikke fullbyrdet, Frelseren ikke født, men den kjærlighet som er urgrunnen til Frelsen, lever og virker allerede, ikke ved å ta synden fra Maria, men ved å bevare henne fra synden, således at Guds nåde bor i henne fra hennes livs første øieblikk av. Hill dig, full av Nåde!

Nådens fylde, det vil si Guds fullkomne vennskap, kan ikke tenkes hvis Maria, om enn bare et øieblikk, stod under syndens forbannelse. Heller ikke kan de kristnes ærefrykt for Gud forlikes med den tanke at den kvinne som var forutbestemt til å bære Guds Sønn i sit skjød, skulde ha vært underkastet Satans herredømme.

I mange hundre år bar Kirken denne åpenbarte sannhet i sig uten klart å forstå den. Men Kirken er ikke en forstenet organisme. Kirken lever, tenker, mediterer og ber. På samme måte som vi selv har inneni oss inntrykk, tankespirer, som langsomt, halvt eller helt ubevisst modnes for omsider å gå op for

den klare bevissthet, således bærer Kirken en åndelig rikdom i sin sjel, ideer, inntrykk, impulser fra Jesus. De spirer og gror og arbeider sig op til den klare bevissthet efter hvert som Kirken lever sitt liv i Jesus og kjemper sin kamp mot de Kristus-fiendtlige åndsretninger. Den klare bevissthet, den faste overbevisning får Kirken til slutt gjennom den ufeilbare læremyndighet. Denne er jo nettop det organ gjennom hvilket Jesus selv vedblir å forkynne og forsvare den åpenbarte sannhet og å avklare de ideer som teologenes studium, mystikkernes meditasjon og alle kristnes fromme intuisjon henter fra åpenbaringsens bunnløse dyp.

Således skjedde det med hensyn til de ord engelen sa til Maria: «Hill dig, full av nåde!» og til det faktum at Maria var blitt utkåret til Guds mor. Efter hvert som det kristne folk betraktet «hvor stor ting den allmektige hadde gjort mot Maria» (Luk. 1) vokste også overbevisningen om at åpenbaringen om hennes ophoiede verdighet og dype ydmykhet også innebar åpenbaringen om hennes syndefrihet og uplettede undfangelse. Denne fromme intuisjon gikk over til en begrunnet teologisk anskuelse, og endelig blev den forkynt som et dogme.»

Roma har talt.

Blandt de mange kommentarer med hvilke verdenspressen har ledsaget den pavelige rundskrivelse «Summi Pontificatus» er en leder i Gøteborgsbladet «Dagens Nyheter» for 5. november. Under titlen «Katolsk og totalitær statsopfatning», skriver det ansette blad følgende:

«I motsetning til herskerne av idag elsker Vatikanet ikke store ord og dramatiske gestus. Den som føler sig som representant for et styre, som hverken er fra idag eller igår men forankret i selve evigheten, anlegger helst et større perspektiv på dagens begivenheter. Den katolske Kirke har sett mange folk opstå og falle og har overlevd mange spådommer om sin undergang. Dagens herskere må føre et høirøstet sprog for å bli hørt i dagens larm — den katolske Kirke kan tale mere stille. Hvilket ikke betyr det samme som å være usikker i stemmen. Hvad man enn kan innvende mot den kan iallfall ingen med rimelighet beskyldte den for manglende klarhet og fasthet.

Et slikt stillfarende men klart og bestemt ord i tidens mest brennende spørsmål er også den pavelige rundskrivelse som Pius XII nettop har utsendt. Paven klarlegger i den den katolske opfattelse om årsaken til det almindelige indre og ytre anarki, hvorunder den moderne verden befinner sig, og denne verdens uskikkethet til å organisere en mellomfolkelig rettsstilstand, idet dens stadige anvendelse av vold bare avføder ny vold. Ifølge dens opfatning ligger roten og kjernen til den politiske anarkisme i den almindelige verdinihilisme, som den moderne verden henfalt til da den mistet forbindelsen med de guddommelige rettsnormer som man ikke ustraffet kan krenke. Det er kulturens verdsliggjørelse som har forårsaket det felles sammenbrudd. En kultur som ikke hviler på et moralsk og spirituelt grunnlag kan ikke bestå. De totalitære stater som vil være sig selv nok og nekter å underordne sig overnasjonale rettsnormer, idet de ophøier sig selv til å være de eneste verdimalere for ondt og godt, er ifølge paven de mest gigantiske utslag av denne verdinihilisme som driver vesterlandene inn i en blindgate. Rundskrivelsen er i første rekke et anatema over dette hedenske statsbegrep.

Et av de eiendommeligste kommentarer til rundskrivelsen finnes i «Deutsche Allgemeine Zeitung» for 29. okt. Dette organ legger særlig vekt på rundskrivelsens påvisning av at det er statsmaktens oppgave å overvåke, ordne og regulere den private virksomhet så at denne tjener det almene beste, og det tilføier: «Man kan konstatere, at dette dekker det nasjonalsocialistiske styres mål.» Bladet lar det faktiske skinn igjennom at det katolske statsbegrep faller sammen med det totalitære og fortier fullstendig at det nettop er mot dette at rundskrivelsen fra først til sist vender sig.

Den kompakte uvidenhhet om katolsk tankeliv, som med enkelte undtagelser preger den protestantiske

verden, gjør det mulig at en eller annen leser kan duperes av en så grov sofisme. Derimot er det absolutt utelukket at den kan gjøre det minste inntrykk på katolske lesere. De vet at den katolske Kirke alltid har trukket bestemte grenselinjer for statsmaktene og at disse er helt uforenlige med de totalitære staters krav. Det er sant at man fra katolsk side forkaster den liberale statsopfattelse og ingenlunde vil se staten innskrenket til bare å være en sikkerhetsforanstaltning, innenfor hvis gjerde den enkelte hensynsløst kan følge sine private interesser og tilsidesette det almene beste. Skjønt den katolske Kirke f. eks. anerkjenner privateiendommen, aksepterer den dog ingenlunde tanken om at den enkelte skal kunne forføie over sine midler på hvilken som helst måte. Den berømte rundskrivelse som Pius XI utsendte i 1931: «Quadragesimo anno» er, slik som også professor Aspelin fastslår det i sin saklige og fordomsfri fremstilling i «Vår egen tids historie», ikke fremmed for tanken om en sosialisering av de produksjoner som man ikke uten risiko for samfunnsinteressene kan overlate i private hender. Men selv om den katolske Kirke vender sig mot det gamle liberalistiske statsbegrep, så forkaster den dog enn mer kategorisk det totalitære. I denne som i andre retninger fremsetter den pavelige rundskrivelse ikke noe principielt nytt, men tillemper bare de gamle prinsipper etter den nye situasjon.

*

Grunnlaget for det katolske statsbegrep blev allerede lagt av Augustin. Han godtok den verdslige stat, men bare under den forutsetning at den underordnet sig «gudsstatens» anvisninger og stilte sin makt i dennes tjeneste. Allerede av dette fremgår det at staten aldri kan bli sitt eget endelige mål og at det må finnes bestemte grenser for dens makt slik at den har en norm over sig og betraktes som et organ i en større forbindelse av internasjonal art. Uten at de innordner sig under en slik forbindelse er statene kun «latrocinia magna» = store røverbander. Ut fra Augustins synspunkt måtte de totalitære stater fortone sig slik. Antitesen til dette synspunkt blev elve hundre år senere formulert av Machiavelli, som den italienske fascisme uttrykkelig kaller sin store læremester. Machiavelli kontra Augustin — kortere og klarere kan man ikke karakterisere den avgrunn som skiller det totalitære statsbegrep fra det katolske.

Den lov, som må være bestemmende for statsmakten og på samme tid sette grenser for den både innad og utad betegnes i den katolske samfunnsfilosofi som «lex naturae». Skjønt denne «naturlov» kan forstås og godtas av menneskets forstand og samvittighet, er den dog ingen naturlov i fysisk forstand, slik altså at man må følge den med eller mot sin vilje. Den har en regulerende karakter og kan derfor overtredes. Men den er forankret i den guddommelige verdensorden og hver eneste overtredelse som bryter dette store sammenheng har derfor alvorlige konsekvenser. Det er ut fra dette synspunkt at den katolske Kirke forkaster den

machiavelliske maktpolitikk, og den pavelige rundskrivelse fastslår bestemt og skarpt dette. Makt som bare støtter sig til vold, bygger på løs sand, heter det i den.»

Artiklen behandler derpå de enkelte punkter i rundskrivelsen som belyser den store forskjell mellom det katolske og det totalitære statsprinsipp og slutter således: «Eftersom det siste dypest sett er et uttrykk for den verdslige kulturs verdinihilisme og verdirelativisme kan det kun med held bekjempes ut fra en fast og urokkelig livsanskuelse. Denne livsanskuelse er for katolsk syn identisk med «naturloven». Bare en gjenvakt respekt for dette guddommelige prinsipp kan bringe enhet og lægedom for en splittet og såret verden, hvis materielle støtter nu er styrtet sammen mens de åndelige allerede fra før av er underminerte.»

Pastor F. F. Maurer.

Det er vemodig å tenke på at vi ikke mer skal se det kjente merke F. F. M. under nye artikler i den danske og norske katolske presse. Selv om det ikke var så ofte nu som for ti og tyve år siden så var det dog ikke så sjeldent — navnlig omfattet han i det siste år «St. Olav» med interesse, og vi har ennå liggende en rekke artikler fra hans flittige penn, som han ønsket bearbeidet og offentliggjort etter hvert, likesom han ofte sendte oss vennlige, forståelsesfulle og opmuntrende brever. Vi kunde ikke undgå å merke, at tross de mange år pastor Maurer har levet og virket utenfor Norge, stod hans gamle fødeland Norge hans hjerte nær — det gikk han i det går så mange som skifter fedreland: etter hvert som man blir eldre strammes trådene til barndommens og ungdommens minner og venner, mens så meget av det man pleier å anse for sitt livsverk blir relativt likegyldig i sammenligning med det som har lagt grunnen til den personlighet man er blitt. Det vi *er* blir så meget vesentligere enn det vi har *gjort*, og vår barndoms og ungdoms omgivelser derfor også nærere og kjærere enn andre steder. Iallfall sa pastor Maurer noe lignende siste gang han var i Oslo og som alltid kom inn om redaksjonen. Fra sin barndomstid var han særlig glad i strøket omkring St. Olavskirken — han var født på hjørnet av Akersgaten og Keysersgate — og det var som fant hans sinn hvile i glade, lyse og lette minner fra den tid, hvor intet ansvar lå på ham med en knugende byrde. Ett av pastor Maurers mest utpregede karaktertrekk var nemlig en ansvarsbevissthet av ofte helt overveldende dimensjoner. Innerst inne var denne ansvarsbevissthet drivfjæren i hele hans ferd og skapte en uro i hans tilværelse som andre mindre fintmerkende naturer er fritatt for.

Som sønn av en tyskfødt mor blev det dog ikke mange år som pastor Maurer fikk tilbringe i Norge

— hans far døde tidlig og han fikk sin utdannelse i Tyskland hvortil moren som ung enke vendte tilbake. Tidlig bestemte han sig for prestekallet og blev vigslet i Osnabrück 1906, 29 år gammel. Umiddelbart etter kom han til Danmark og blev sogneprest for den nyoprettede menighet i Køge, hvor han arbeidet i 14 år, den lengste tid han var samlet noe sted. Senere virket han ved andre kirker, sist som rektor for søstrene på Rygaard og Dalum kloster ved Odense. Men hans helbred sviktet ham ofte, og de som har kjent pastor Maurer i hans yngre år fant det vont å se hans klare og skarpe ånd preget av legemlige lidelser, som i lange tider ad gangen kunde vanskeliggjøre ham kampen for Guds rike.

Som skribent har hans navn en god klang og mange konvertitter skylder hans innlysende og innfølede penn at de har funnet veien til Moderkirken. Også en rekke bøker foreligger fra hans hånd — de fleste består av artikler, samlet og utgitt i bokform. I personlig samtale var han i hoi grad ydende, ikke minst på grunn av sin sans for humor og sitt oplatte blikk for naturens skjønnhet, som gjorde en tur med ham til en utsøkt nytelse.

På hans egen livsvandring var det ofte både «blomster og titsler langs veikanten» — men som han selv skrev ifjor høst, da vi fikk den første artikkel i serien med denne fellestittel: «fler blomster enn titsler». Og disse minneord om den særpregede, men kloke og sympatiske presteskikkelse kan ikke slutte bedre enn med pastor Maurers egne ord fra denne artikkel:

«Jo, eldre man blir, jo underligere synes livet, jo fler vidundere opdager man på livets vei. Ting man i ungdommen iler forbi idet man higer efter «store» og «interessante» opplevelser synes nu forunderlige — om det så er et barn, en gutt som for 14 år siden bare var en mikroskopisk menneskespire og nu ser på en med tindrende oiner og ikke uten kritikk — eller om det er en kornaker, kanskje grønn, kanskje allerede gul, som ikke eksisterte for noen måneder siden. Stadig, som det allerede er skrevet for tusener av år siden, blomstrer og visner gresset, mens vi tenkende vesener ved å overveie det bevisst, kan løfte oss op til de evige begreper.»

Nu tilhører pastor Maurers sjel de evige begreper verden og hans urolige hjerte har endelig funnet det mål det alltid fastholdt tvers gjennom lidelser og sorger. Varmt og inderlig ber alle vi som har kjent ham og skylder ham takk for hvad han har gitt både som prest og forfatter, som rådgiver og som venn, nu for hans sjel:

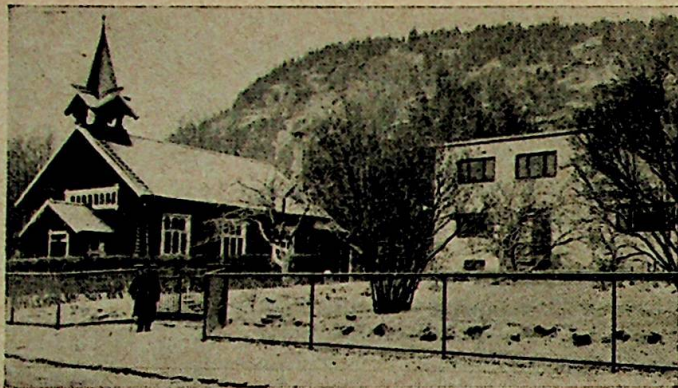
den hvile i fred!

Takk!

Min hjerteligste takk til alle dem som har vist mig sin vennlige oppmerksomhet i anledning av 50 års dagen.

Halden 29/11—39.

J. J. Borsboom.

St. Laurentii kirke og prestegård.

Det var en meget representativ forsamling som blev budt velkommen av priorinnen, Mère Lætitiita, tillikemed provinsialpriorinnen Mère Zoé og Mère Antonia fra Vår Frue Hospital i Oslo. Foruten biskopen og msgr. Irgens samt pastor Rottier var tilstede fylkesmann Hundseid, Drammens ordfører og borgermester, fhv. fylkesmann Platou, byfoged Wollebæk, stadsfysikus Bie, distriktslæge Schwartz, dr. med. Gjessing og mange andre. Hospitalet blev besett under ledelse av arkitekt Per Nordan, ingeniør Harbitz og byggmester Bjertnes. Etterpå samledes man til en liten forfriskning i søstrenes dagligstue, hvor det blev holdt en rekke taler.

Den 7. oktober 1936 feiret pastor Rottier sitt 25 års jubileum som prest. Kirken var meget smakfullt pyntet. Ved 12-tiden samledes søstrene og menigheten i foreningslokalet, hvor jubilaranten blev hilst med en sang for anledningen forfattet av msgr. Kjelstrup. Derefter talte hr. Gustav Thielemann på menighetens vegne og overrakte pastor Rottier menighetens gave: en praktfull lenestol utskåret efter et gammelt norsk mønster. For St. Elisabethsforeningen talte fru Næss, mens pastor C. Riesterer overbragte lykkønskninger fra Sylling. Frk. Boe fra Arendal tilføiet sin hjertelige gratulasjon, hvorefter hr. F. Bøhm i varmtfølte ordelag gav uttrykk for sin opriktige aktelse overfor presten og vennen. Beveget takket pastor Rottier.

Uken i forveien hadde «St. Olav» skrevet om ham: «Det er ikke for meget sagt at sogneprest Rottier omfattes med hengivenhet og takknemlighet av alle de mennesker som i ham har hatt en nidkjær og varmtfølende sjelesørger. Hans gjestfrihet er viden berømt og mange minner om gode samtaler, alvorlige og glade, er knyttet til pastor Rottiers hjem, overalt hvor han har bodd ...»

Efter mange års meget fruktbart virke i Norge forlot pastor August Rottier misjonen den 21. mai 1937, for på lægens råd å søke lindring og helbredelse i et mildere klima enn det norske.

Efterat pater de Paepe i noen måneder hadde bestyrt sogneprestembedet i Drammen, utnevnte hs. h. biskopen den 15. august 1937 pastor E. Laudy, sogneprest i Fredrikstad til pastor Rottiers efterfølger i Drammen.

Et dødsfall som rammet hele Vikariatet og således også indirekte vår menighet inntraff i 1938. Monsignore Henrik

Joakim Irgens, Vikariatets provikar, biskopens sekretær, sogneprest til St. Olavs Kirke i Oslo og redaktør for bladet «St. Olav» døde plutselig, rammet av hjertelammelse torsdag 9. juni kl. 10 form. i bispegården i Oslo. Msgr. Irgens var født 25. januar 1899 og blev således bare 39½ år gammel. Hans død betød et forferdelig slag for vår misjon. Hans valgsprog var: Sannhet i kjærlighet. Han hvile i fred!

Dessverre skulde døden snart på ny ramme Vikariat og menighet. Efterat pastor Cælestin Riesterer ennu den 28. juli 1938 hadde kunnet feire sin 80 års fødselsdag ved en festlig tilstelning i Sylling, hvor 10 prester med h. h. biskopen i spissen var tilstede, ringte om morgenen den 14. september telefonen på sogneprestens kontor i Drammen, for å bringe den sørgelige efterretning at vår avholdte Nestor blandt presteskapet plutselig var avgått ved døden, rammet av hjerteslag. Han hvile i Guds fred:

Enn videre blev menigheten rammet av et smertefullt tap ved enkefru Elise Marie Einarsens bortgang. Hun var en datter av Gustav Adolf Thielemann, stamfaren til den norske forgrening av den gamle Thielemannslekten. Hun døde stille og rolig efter et meget langt og smertelig sykeleie onsdag 13. april, og blev begravet på Bragernes kirkegård torsdag 21. april. Sogneprest Laudy forrettet, assistert av patrene de Paepe og Boers, mens pater Vanneufville assisterte på sangkoret. Det var en ualmindelig stor deltagelse. Hun hvile i fred.

I september 1938 fikk kirken en ny skriftestol, avpasset efter kravene. Også prekestolen blev fjernet, og ny prekestol satt op på den gamles plass. Lysnettet blev omlagt fra lavspenning til høispennning, lyskasterne plasert i prestekoret og de gamle lamper fjernet. Et praktfullt alterkors, levert av hr. G. Valente, Oslo, og forært av her-værende St. Elisabethsforeningen, blev hengt over alteret, mens den store Jesu-Hjerte-statue fikk en meget bedre plass over korbuen. Frk. Laura Berg skjenket så et vakkert draperi i grå-grønn velur.

Den 29. september inneholdt «St. Olav» utnevnelsen av pater Leo van Ekeren O.F.M. til rektor for St. Fransiskus-søstrene i Sylling.

Den 3. desember 1938 ankom hs. h. biskopen til Drammen, hentet fra Sylling av herr Gustav Thielemann. Biskopen preket i høimessen og forrettet i aftenandakten, assistert av pater Leo v. Ekeren og sognepresten. Som extraordinarius for St. Josefs-søstrene i Drammen blev utnevnt pater Th. Notenboom.

Avslutning.

Det interessante og glimrende fremførte foredrag holdt hele tiden interessen fanget og høstet stormende bifall, som også fulgte biskopens takk til sognepresten for hans initiativ og energi med ordningen av denne stor-slåtte og uforglemmelige festdag. Biskopen rettet også sin takk til alle som hadde ydet sitt til at denne dag nu forelå som en realitet og som et forbilled og eksempel på hvad en relativ fåtallig menighet kan utrette når den gode vilje er der.

Så klang «Store Gud, vi lover Dig —» gjennom rummet og samlet alle takksigelsene i én stor sum: alle gode gavers giver, den treenige Gud i himlen. En deilig dag

var slutt og vi vil med en liten omskrivning også slutte referatet med ord fra dens festsang:

— en strålende dag i festlig skrud.
Vår Gud være pris og ære!
I minnens glans den bære bud
om evighets liv og lære!

Bokanmeldelser.

Sigrid Undset: «Madame Dorthea». (Aschehoug & Co.)

*

Fru Undset er en merkelig forfatterinne — man fristes til å si at hun er to! Dette postulat har imidlertid intet med fenomenet personlighetsspaltning å gjøre — fru Undset har så sterkt et je g at det nok skal holde sammen på alle impulser og åndelige krefter så alt går op i en høiere enhet. Men det hun skriver strømmer likesom ut fra to helt forskjellige sider av hennes vesen eller rettere sagt væren: en skarp intelligens med en streng og ubønnhørlig logikk som primus motor — og en visuell, en indre synsk evne som til tider gir en følelsen av at dette beskriver hun av selvoplevelse, etterat hun selv er gått gjennom disse stuer, selv har vært til stede da disse begivenheter fant sted, selv har hatt det alt sammen så nær inn på livet, at hennes ærlighet ikke tillater henne å forskåne oss for en eneste selv nokså ufyselig detalj. Når fru Undset skriver med den side av sitt vesen fører hun oss alltid med sig fordi hun evner å få oss til å se det samme som hun selv oplever — men det er ikke alltid vi følger henne med glede. Der er ting i tilværelsen som f. eks. vi kvinner kanskje m å igjennem, men som vi ikke ønsker, å lese om — ja, som vi føler en likefrem dégout ved å se og høre om utenfor soveværelse eller sykestue. I «Madame Dorthea» finnes slike steder, som kan hende ikke vilde ha tapt ved å være mindre realistisk behandlet, og så fordi de er så inderlig overflødige. Fru Sigrid Undset har så meget annet å si oss om kvinner og navnlig om kvinnen som hustru og mor — hun vet hvorledes sann kvinnelighet, ekte kvinnelig personlighet er uløselig knyttet til barnet. Og her kommer den annen side av fru Undsets forfatterpersonlighet inn: hennes klare og varme intelligens, som gjennomlyser de mennesker hun ser og viser oss motivene de har til sine handlinger — hvorledes og hvorfor de m å tenke, tale og handle som de gjør. Vi lever i b l a n d t madame Dorthea og hennes krets og allikevel på et plan over dem så vi forstår dem bedre enn de forstår sig selv. Denne planenes kunst er hemmeligheten ved Sigrid Undsets dragende makt over sinnene — og fordi hun utfører den i fortidens omgivelser gir hun oss et grunnlag for vår forståelse av nutiden og oss selv, som gjør henne til historikeren av Guds nåde.

Og endelig er boken om madame Dorthea — eller denne optakt til bøkene om madame Dorthea og hennes barn — en hymne til livet og livsviljens seir over døden, selv hvor døden skjærer de kjæreste bånd over og slår de dypeste sår. Det gjøres kun propaganda for én ting i denne bok: livets sak. Den er i sin helhet en hymne

til troen, håpet og kjærligheten som tilværelsens sterkeste makter —

Det er en vrimmel av skikkelser vi møter i boken, vevet sammen i en handling hvis dramatiske spenning holder oss i ånde fra først til sist og som fengsler oss slik at vi synes det er langt til neste jul — efter all sannsynlighet møter vi dem vel neppe før. Hvorledes vil de klare livet, de to sønnene til madame Dorthea, som nu skal stå på egen hånd? Og hun selv — vil hun alltid tro at nattens mørke kan stenges ute ved at man trekker teppet i sin seng over hodet og sier sig selv at dagen snart kommer —? Vil hun alltid mene at fornuftens stemme er den høieste instans?

I øvrig skal vi ikke ved å fordype oss i boken, ta spenningens glede fra leserne — kun si at med den begynner efter all menneskelig beregning et norsk litterært storverk sin seiersgang — en ny veiviser er reist som peker mot større og rikere forståelse av menneskelivets forskjellige faser.

Verden siden 1914 — i bilder og tekst. (Aschehoug & Co.)

*

Den ubegripelige flittige og aktpågivende Chr. A. R. Christensen har utsendt et billedverk med ganske kort forklarende tekst over verdensbegivenhetene siden det skjebnesvangre år 1914 — begivenheter som nu har ført til det kaos vi befinner oss i idag. Alt vesentlig er tatt med og alt stoffet er greit og oversiktlig satt op. Billedene er klare og skarpe, fremstillingen behagelig objektiv — kort sagt et verk som bør finnes i alle historieinteresserte hjem, idet det er utviklende ved siden av at det er underholdende.

Julekårtten 1939

— det danske katolske julehefte — er utkommet og er som sedvanlig redigert av pastor Cay Benzon med Pauluskredsen som utgiver. Omslaget er en meget vakker gjengivelse av Fra Angelico's: «de hellig tre konger tilber barnet» — og innholdet en passende blanding av alvor og spøk, av instruktivt og underholdende stoff. Meget interessant er redaktørens artikkel om St. Antonius av Paduas by, men med all respekt for den herlige kunst vi der stifter bekjentskap med griper pater Olaf Jan Ballins besøk hos «Vor Frue av Færøene» i langt høiere grad lesernes sinn, kan hende særlig norske lesere — vi har jo alle så sterke hjertebånd til denne vår gamle norske kirkeprovincs.

Helt for sig selv — eller kan hende rettere sagt: forenende alvor og spøk, det instruktive og underholdende — står pastor Schindlers legende «Purgatorie-biografen». Den er en strålende blomst på den ekte humors store tre — humor definert som «menneskets lek med det som er oss dyrebart og verdifullt». Ti i dette tilsynelatende respektløse smil, som er pastor Schindlers spesielle, er det mer reell ærbødighet for de evige livsverdier og mer appell til vårt ansvar overfor vår sjels frelse enn i mange lange tanketunge prekener.

Julekårtten 1939 være med dette varmt anbefalt også norske katolikker ved siden av vår egen «Kimer I Klokker».

E. D.-V.

Ferming i Vår Frue Kirke i Porsgrunn.

Første Adventssøndag kom hs. høierverdighet biskopen til den lille menighet i Porsgrunn for å meddele Fermingens hl. sakrament. Det var en egen feststemning over dagen fra den tidlige morgenstund av. Så godt som hele menigheten var møtt frem til fromessen som blev feiret av hs. høierverdighet assistert av sogneprest Recktenwald og sognepresten fra St. Olavskirken, som var kommet sammen med biskopen. Det er alltid en egen intim andakt når menigheten flokker sig om Herrens altar til felleskommunion. Det gir dagen en egen vigsel. Til høimessen var den vakre lille kirke så godt som fylt av en andektig skare som fulgte den skjønne gudstjeneste med spent oppmerksomhet. Det lille sangkor gjorde sine saker utmerket og sang overraskende godt. Biskopen holdt en hjertelig og dyptfølt tale hvori han også kom inn på tidens store trengsel og nød og formante de fem fermlinger og de øvrige tilstedeværende å leve sitt bevisst kristne liv i alle forhold og være som jordens salt, å kjempe den gode strid som Herrens stridsmenn. Det vilde koste ofre men de var sikker på seiren. «Den som bekjenner for menneskene ham vil også jeg bekjenne for min Far i himlene.» «Vær trofast inntil døden og jeg vil gi dig livets krone.

Efter høimessen var der et kort møte i Foreningslokalet. Og atter viste det sig hvilket hjertelig forhold det Gud skje takk består mellom menighetene og vår avholdte biskop og mellom prester og biskop. En far som besøker sine barn, som med barnlig glede og takk tar imot ham.

Først kom noen hjertelige ord fra menighetens alderstegne prest. Så holdt en av menighetens menn en inderlig og velformet tale hvori han takket på menighetens vegne for alt hvad biskopen hadde gjort for Vår Frue menighet. Den hjertelige applaus som fulgte efter talen vidnet om at alle var enig. Til slutt fremsa en av fermlingene et vakkert leilighetsdikt og biskopen avsluttet med skjønne faderlige ord som kom fra hjertet og gikk til hjertene. Og NORVEGIA CATHOLICA blev sunget med følelse og glød.

Om eftermiddagen var kirken fylt til siste plass og da holdt mgr. Snoeys sitt foredrag om DET NYE SAMFUND. Om dette henviser vi til referatet fra stedets presse. Det var et oppløftende syn: alle disse unge menn som med tindrende øine hørte på den gamle prest's manende ord om å rekke hverandre broderhånd og løfte i flokk for å redde samfundet fra undergang og bygge det på nytt på rettferd og kjærlighet. Kan samfundet ennu reddes? Ja, ved felles bønn og felles strev. ORA ET LABORA. Bed og arbeid selv for det du ber om, og Kristi ånd og Kristi tanke vil seire engang til. Og vondskapets klamme og trykkende tåke som nu tynger på samfundet vil jages på flukt av kjærlighetens sol. FIAT.

En tilreisende.

Herhjemme —

Oslo. Katolsk Studentlag holdt sin første generalforsamling onsdag 29. november. Det var møtt frem 23 studenter, og de blev ønsket velkommen av foreningens geistlige rådgiver

dominkanerpater F. Thorn. Før generalforsamlingen blev satt, leste dirigenten Erik Hadland, op en skrivelse fra biskop Mangers som approberte foreningen og gav den de beste ønsker. Generalforsamlingens hovedoppgave var å gi foreningen lover og styre. Begge deler gikk raskt fra hånden og efter vel en times debatt var lovene vedtatt, styret utpekt slik: Formann Rolf Østbye, styremedlemmer Erik Hadland, frk. Anne Regine Bjerknæs og Hans Undset Svarstad. Revisor blev Thorolf Taxt. — Festen etterpå var preget av den beste akademiske og kameratslige tone. Foruten de vanlige studentersanger lå det også ved hver kuvert en glimrende sang til laget, forfattet av frk. Abrahamsen. Sognepresten kom ned, hilste på laget og holdt en tale for studentene. Fra den finske studenterorganisasjon var det kommet en hilsen. — Med generalforsamlingen var lagets høstsemester slutt, det nye tar til omkring 15. januar.

Referent.

Ungdoms yrke — Kirkens styrke.

„Nu skal vår fremtid bygges.“

Speiderfest.

Søndag 26. nov. var en ny stor dag i vår katolske speidertropps historie. Troppen tok da op sitt første kull ulvunger, d. v. s. speidere som er under 11 år. Festen begynte som vanlig i kirken. Pastor Heiss holdt en manende preken om fedrelandskjærlighet og lydighet og fremhevet disse to dyders viktighet for speiderne.

...Efter preken blev så de 6 ulvungene optatt av sin flokkfører, «Akela» Asta Christiansen, mens assistenten, «Baghera» Ada Nilsen, festet de gule skjærfene som tegn på guttenes nye verdighet, ulvunger i 11. Oslo. Dernest blev det også optatt 2 speidere. Kirken var fylt til siste plass.

Like fullt var det også i Foreningslokalet etterpå. Ca. 90 speidervennner og speiderne skulde bevertes og underholdes. Det første gikk klatt fra hånden fordi speidermødrene hadde vært i sving og laget overflod på de lekreste kaker.

Underholdningen var laget på ekte speidervis: parade, ulvesang og tale av Akela, for ikke å glemme en nydelig prolog skrevet av en speidermormor og flott fremsagt av en ulveunge. I anledning av mgr. Snoeys' fødselsdag blev han overrakt blomster fra speiderne, og i tilgift kom en søt liten pike med blomster fra sine foreldre.

Siden på kvelden blev det så arrangert leirbål. Troppsassistenten fortalte om troppsleiren i sommer og speiderne på scenen spekket fortellingen med historier og sanger. Kl. 1/210 var det sengetid, Baghera takket for fremmote og med speiderbønn og «Alltid beredt!» sluttet festen.

Vi får så håpe at speidertroppen fortsatt vil arbeide energisk, og at troppens tilvekst stadig vil være like sikker og jevn som den har vært hittil.

Assi.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo.